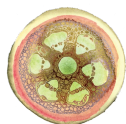

MARIBOR2012

Evropska prestolnica kulture

Maribor • Murska Sobota • Velenje
Ptuj • Novo mesto • Slovenj Gradec

URBANE BRAZDE

Grafično oblikovanje s programom Gimp

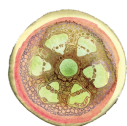

Avtorja: Jake Harries, Acces Space in [Andrej Arh](#), Rizom

Prevod iz angleščine: Andrej Arh

Maribor, 2012

Licenca: Creative commons

URBANE BRAZDE

Osnove grafičnega oblikovanja s odprto kodnim programom GIMP

V tem priročniku so prikazane osnove dela s programom Gimp. Podrobnejše informacije je mogoče najti na spletnem naslovu <http://docs.gimp.org/2.6/en/> kjer smo našli tudi večino informacij objavljenih v tem priročniku.

Kaj je Gimp?

GIMP je program za manipulacijo slik. Je odprto kodni program, ki deluje na različnih platformah. V programu najdemo številna orodja za oblikovanje, retuširanje, risanje.

Osnovni koncepti:

PLASTI (Layers)

Uporaba plasti (layerjev) prinaša ogromno prednosti za vsakega oblikovalca. Izkušeni oblikovalci jih uporabijo tudi po 20 in več na posamezno sliko.

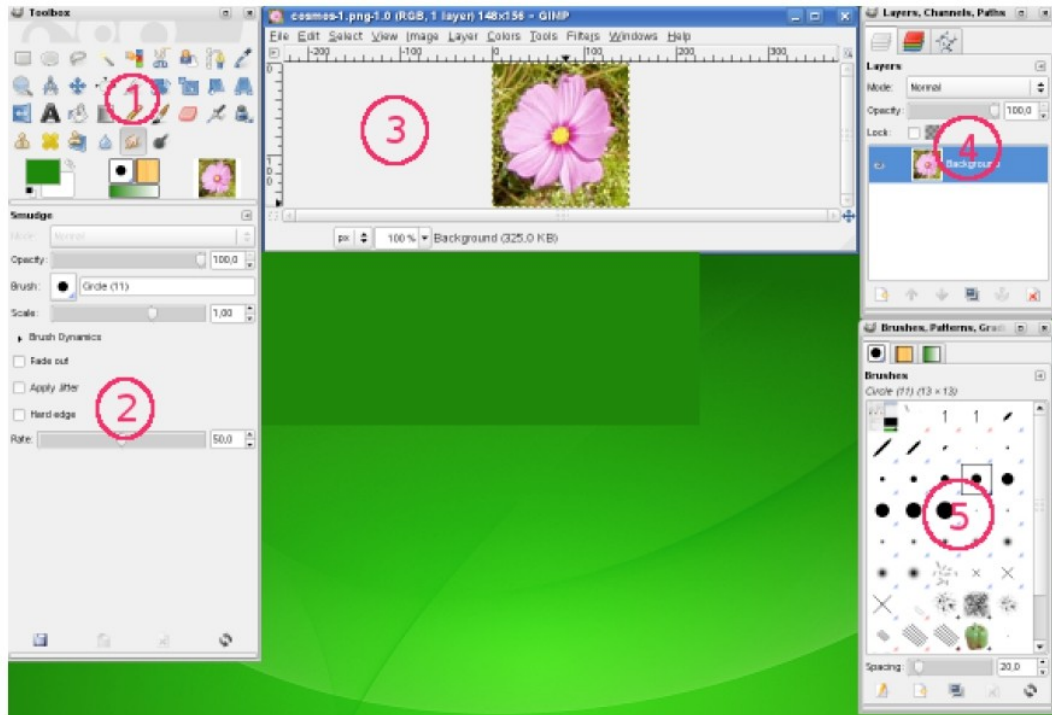
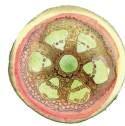
FORMATI

Slike shranjujemo v različne formate (JPEG, TIFF, PNG, etc.). Vsak format uporablja svoj tip kompresije (da slike zavzamejo manj prostora na disku). Vsak format ima svoje prednosti in svoje slabosti. Od namena uporabe je odvisno, kakšen format bomo izbrali.

Na primer TIFF format zagotavlja zelo visoko kakovost in se zato pogosto uporablja za tisk velikih slik. JPEG pa omogoča višjo kompresijo in se pogosto uporablja na spletu. PNG format pa omogoča transparentnost, zaradi katere a tudi pogosto srečujemo na spletnih straneh.

UPORABNIŠKI VMESNIK

Slika na naslednji strani prikazuje uporabniški vmesnik programa GIMP.

1. **Toolbox:**

Vsebuje ikone za izbiro orodij, izbiro barve za risanje, barvo ozadja, ter čopiče. Za prikaz dodatnih možnosti izberite Edit --> Preferences --> Toolbox.

2. **Tool options:** Tu se prikazujejo dodatne možnosti izbranih orodij iz Toolboxa, ki so specifične za vsako orodje.

3. **Glavno okno:** Vsaka slika se odpre v svojem oknu. Naenkrat imamo lahko odprtih več slik. Edina omejitev pri tem je zmogljivost našega računalnika. Več slik kot je odprtih, počasneje bo računalnik deloval.

4. **Layers (plasti)**

Tu se prikazuje zgradba, torej posamezne plasti v sliki. Te so razporejene tako, da ti ste ki so prikazane višje, se v glavnem oknu pojavijo bolj spredaj. Vrstni red plasti lahko zlahka spreminjamo.

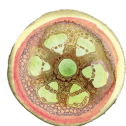
5. **Brushes/Patterns/Gradients:** Tu lahko nadziramo čopiče, vzorce in barvne prelive.

MARIBOR2012

Evropska prestolnica kulture

Maribor • Murska Sobota • Velenje
Ptuj • Novo mesto • Slovenj Gradec

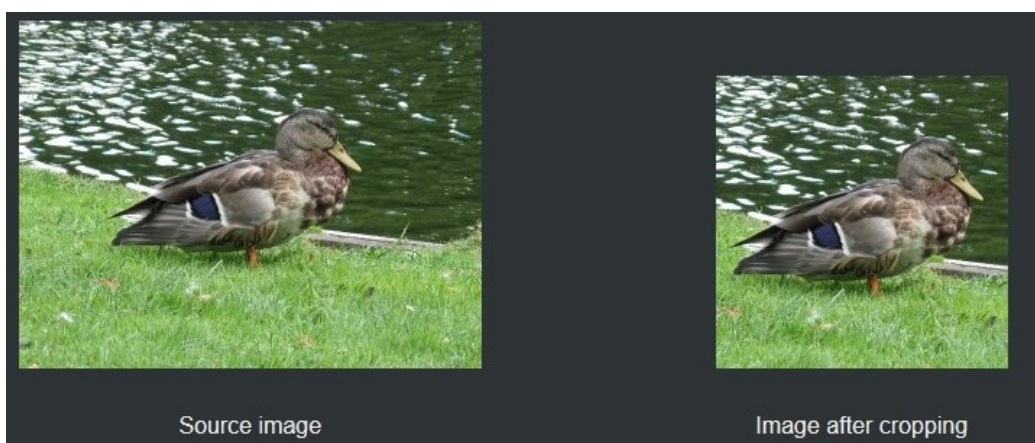
URBANE BRAZDE

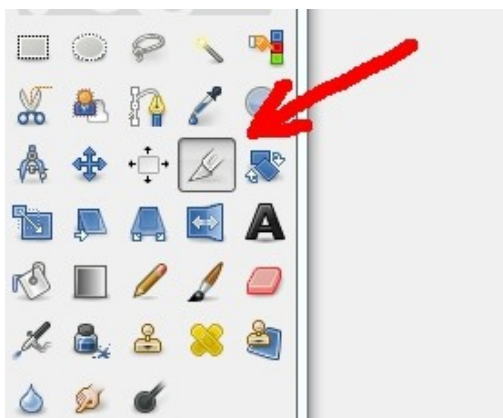
Osnovne operacije v GIMPu

CROP (Izrez)

Pogosto želimo iz originalne slike izrezati le določen del. V tem primeru lahko uporabimo Crop orodje.

1. Kliknemo na Crop gumb v orodni vrstici (Toolbox). Lahko uporabimo tudi bližnjico: **Shift + C**.

2. Kliknemo na sliko in povlečemo na željeno velikost.

3. Izbor lahko tudi popravljamo, tako da kliknemo v enega od 4 kotnih kvadratkov izbora.

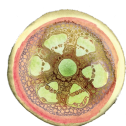
4. Z dvoklikom sliko obrežemo v izbor.

MARIBOR2012

Evropska prestolnica kulture

Maribor • Murska Sobota • Velenje
Ptuj • Novo mesto • Slovenj Gradec

URBANE BRAZDE

SELECT

Pogosto želimo pri oblikovanju spremeniti le del slike. V GIMPu je mogoče to narediti tako, da izberemo določen del. Ko imamo izbran del slike, bodo nadaljnje operacije vplivale le na izbran del slike. Bližnjice na tipkovnici so **e**, **r** in **f**.

pravokotna in elipsna izbira

1. Kliknemo gumb v orodjarni (Toolbox).

2. Kliknemo na sliko v glavnem oknu in povlecimo miško.

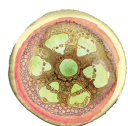
3. Desni klik > edit > copy.

4. Odpremo novo sliko in prilepimo kopijo Desni klik > edit > paste.

Lasso

Lasso je naprednejše orodje za izbor, saj nam omogoča poljubne oblike izbora.

Čarobna palica - Magic Wand

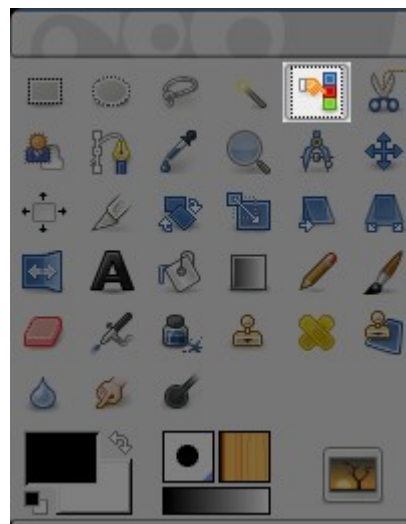
Z čarobno palico lahko naredimo izbor glede na barvno ujemanje povezanih elementov.

Za uporabo je zelo zabavna in zato je zelo priljubljeno orodje med začetniki, ki se učijo dela z Gimpom. Hitro boste ugotovili, da je uporabna le pogojno in v določenih situacijah. Večinoma pa je z njo težko izbrati točno toliko kolikor želimo.

Izbor po barvi

To orodje je zelo podobno Čarobni palici. Razlika pa je v tem, da tukaj deli z podobno barvo ne rabijo biti povezani.

Velikost slike

Velikost slike spremenimo tako:

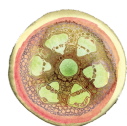
1. V meniju izberemo IMAGE > SCALE IMAGE.
2. Vpišemo novo velikost in pazimo da se proporcije ne spremenijo.
3. Kliknemo OK.

MARIBOR2012

Evropska prestolnica kulture

Maribor • Murska Sobota • Velenje
Ptuj • Novo mesto • Slovenj Gradec

URBANE BRAZDE

Sprememba osvetljenosti in kontrasta

Brightness-Contrast tool je orodje za spreminjanje kontrasta in osvetljenosti. Deluje na izbrani plasti (layerju) ali izboru. Kako ga uporabljamo:

1. Odprite TOOLS > COLOUR TOOLS > BRIGHTNESS-CONTRAST
2. Negativne vrednosti sliko potemniijo, pozitivne pa jo posvetlijo. Podobno je s kontrastom. Tu nastavimo vrednosti po naših željah.